

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Juraja Majchráka a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **Ing. M. B.**, vedenej na Okresnom súde vo Zvolene pod sp. zn. 3 T 98/2006 prerokoval na neverejnom zasadnutí 11. marca 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený Ing. M. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. augusta 2007, sp. zn. 5 To 180/07 a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. M. B. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 23. apríla 2007, sp. zn. 3 T 98/2006 bol obvinený Ing. M. B. uznaný za vinného z trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005 na tom skutkovom základe, že

dňa 27. marca 2005 v čase o 06.45 hod. v rodinnom dome vo Z., okres Z., na ul. J. A. K. X., sa vyhrážal usmrtením po predchádzajúcom konflikte svojej dcéry Ing. G. B., nar. X., trvale bytom Z., J. A. K. X., tým spôsobom, že to u nej vzbudilo dôvodnú obavu, že to aj vykoná, nakoľko ju aj fyzicky napadol tým spôsobom, že ju udieral rukami do tvárovej oblasti, čím, jej spôsobil zlomeninu nosa bez posunutia, ktoré zranenie by si podľa záverov znaleckého posudku vyžiadalo práceneschopnosť 14 dní.

Za to bol odsúdený podľa § 197a ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005, s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ing. M. B. v zákonnej lehote odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením zo 14. augusta 2007, sp. zn. 5 To 180/07 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený Ing. M. B. dovolanie prostredníctvom obhajcu (zákonná podmienka uvedená v § 373 ods. 1 Tr. por.). Tento mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a je založené aj na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Dovolateľ uplatnil ako dôvod dovolania podľa § 374 ods. 3 Tr. por. aj konanie na súde prvého stupňa, vzhľadom k tomu, že pochybenia v tomto smere boli dostatočným spôsobom vytykané už v riadnom opravnom prostriedku – odvolaní, pričom tieto neboli napravené v odvolacom konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici.

V súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený Ing. M. B. poukázal na odôvodnenie mimoriadnym opravným prostriedkom napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. augusta 2007, sp. zn. 5 To 180/07, v ktorom je konštatované porušenie ustanovení § 144 ods. 2 Tr. por. a § 2 ods. 10 Tr. por. prvostupňovým súdom, pretože tento vypočul MUDr. P. G., ktorý vypracoval znalecký posudok na jeho (obvineného) požiadanie nie v procesnom postavení znalca, ale ako svedka.

Uvedený zásah do práv obvineného však odvolací súd vyhodnotil ako nedostatok, ktorý nemal vzhľadom na ostatné dôkazy zásadnejší význam. Takýto záver orgán súdnej moci, ktorého úlohou je zachovávať nestrannosť, nezávislosť a najmä udržiavať právny stav v spoločnosti je absolútne neodborný, lebo tvrdiť,

že prvostupňový súd porušil zákon a zároveň takéto konanie súdu ospravedlniť, je v právnom štáte neprípustné.

Okrem uvedeného postupu, ktorým bol porušený článok 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, upravujúci viazanosť sudcov ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou a zákonom nebola dodržaná ani zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci upravená v § 2 ods. 10 Tr. por., zásada voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por. a tiež zásada „in dubio pro reo“.

K porušeniu už spomenutého ústavného článku, ako i zásad trestného konania podľa názoru dovolateľa došlo preto, že skutkový stav veci nebol náležite zistený, keďže neboli odstránené rozpory v stanovisku znalca MUDr. J. G. a tvrdeniami poškodenej a jeho ako obvineného. Tento ďalej uviedol, že jeho nevina bola riadne dokázaná v priebehu celého trestného konania, a preto svojim konaním nemohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého ho prvostupňový súd uznal za vinného.

Z uvedených dôvodov obvinený Ing. M. B. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. augusta 2007, sp. zn. 5 To 180/07 ako aj jemu predchádzajúcim rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 23. apríla 2007, sp. zn. 3 T 98/2006 a konaním tohto súdu bol porušený článok 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenia § 2 ods. 10, ods. 12, § 144 ods. 2, § 146 a § 147 Tr. por. Ďalej navrhol zrušiť citované uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako aj rozsudok Okresného súdu vo Zvolene a tiež chybné konanie tohto prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať, ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ktorý je vlastne konkretizáciou ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 374 ods. 3 Tr. por. zahrňajúceho eventuálne pochybenia v konaní na súde prvého stupňa, treba so zreteľom na zákonnú úpravu uvedenú v § 371 ods. 3 Tr. por. uviesť, že spomenuté dovolacie dôvody, rovnako ako dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. f/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva odvolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Inými slovami povedané použitie niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. g/ Tr. por. je prípustné len vtedy, ak okolnosti naplňajúce niektorý z uvedených dovolacích dôvodov a známe dovolateľovi boli týmto uplatnené v pôvodnom konaní, najneskôr však v konaní pred odvolacím súdom.

Po preskúmaní veci z naznačených hľadísk dovolací súd konštatuje, že obvinený Ing. M. B. nemohol použiť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. založený na tvrdení, že výsluch MUDr. P. G. nebol vykonaný na okresnom súde zákonným spôsobom. Okolnosť, že menovaný, ktorý podal posudok na požiadanie obvineného bol na hlavnom pojednávaní 23. apríla 2007 vypočúvaný v procesnom postavení svedka a nie ako znalec, namietal len MUDr. P. G.. Samotný obvinený prostredníctvom svojho obhajcu zaujal také stanovisko, že neprislúcha posudzovať, či má byť MUDr. P. G. vypočutý ako svedok alebo znalec (č.l. 284). Nezákonnosť vykonania uvedeného dôkazného prostriedku vôbec nenamietal v písomne odôvodnenom odvolaní a najneskôr ani na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu 14. augusta 2007 (č.l. 305).

Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je iba reakciou dovolateľa na správny názor odvolacieho súdu, že MUDr. P. G. mal byť v konaní pred prvostupňovým súdom vypočutý v procesnom postavení znalca.

Za tohto stavu nemôže dovolací súd vzhľadom na ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por. vôbec posudzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ v spojitosti s § 374 ods. 3 Tr. por., lebo obvinený nemohol tento dovolací dôvod použiť.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. treba zdôrazniť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj § 374 ods. 3 Tr. por. Spomenutý opravný prostriedok neslúži k revízií skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou k preskúmaniu všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Preto s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Tento dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov nižších stupňov spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. To znamená, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Skutkový stav je pri rozhodovaní o dovolaní opierajúcom sa o tento dovolací dôvod hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Existenciu uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený Ing. M. B. vidí zjavne v skutkových zisteniach okresného a krajského súdu, keď namieta porušenie ustanovení § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por. viažucich sa k zisťovaniu skutkového stavu veci, hodnoteniu vykonaných dôkazov ako aj porušenie zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“, pričom vo vzťahu k ustálenému skutku neuvádza žiadne právne námietky.

Ide tak o námietky, ktoré sú mimo dovolateľom deklarovaného zákonného dovolacieho dôvodu (námietky dovolateľa vecne nezodpovedajú zákonnému vymedzeniu použitého dovolacieho dôvodu), a preto najvyšší súd na ne nemohol prihliadať.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie odmietol bez preskúmania veci na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. marca 2008

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: